

Nemzetközi és hazai irányelvek, CSR célok és területek

Összegejtötte: Fertetics Mandy (az SZMM és a KÖVET megbízásából készített „Civil szervezetek lehetőségei a felelős vállalati magatartás kialakításában” c. tanulmány részeként felhasználva, Budapest, 2009)

Az Európai Unió fenntarthatósági stratégiájának alapkövei (EU, 2004):

- ❖ **Életminőség:** a különböző területek (szociális, környezeti és gazdasági) és egyéb trade-off-ok olyan módú kezelése, amelynek eredményeképpen az össztársadalmi életminőség javul a jelenlegi és jövőbeni generációk számára
- ❖ **Felelős erőforrás-kezelés:** az erőforrások felhasználása annak tudatában, hogy milyen hatásokat eredményez ez a természetben és társadalomban, figyelembe véve a természeti kapacitásokat is (ideértve a természeti erőforrásokat és az emberi erőforrást is)
- ❖ **Koherens szabályozókönyezet:** az egyes szektorok és területek iránymutatásai, szabályozása és ösztönzési rendszere szinergiák kiaknázását eredményezze és ne a fenntartható fejlődés szempontjából káros konfliktusokat.
- ❖ **Prioritásként kezelendő területek:**
 - Szociális értelemben sürgető területek:
 - Emberi és munkavállalói jogok tisztelete
 - Igazságosság és méltányosság
 - Tolerancia és diszkrimináció ellenesség
 - Előregedő társadalmak
 - Szegénység
 - Környezeti értelemben sürgető területek:
 - Globális felmelegedés, klímaváltozás és tiszta technológiák
 - Környezet és egészség
 - Szállítás és földhasználat
 - Természeti környezet és biodiverzitás
 - Fenntartható termelés és fogyasztás
 - Gazdasági növekedés:
 - Innováció
 - Tudásalapú gazdaságok
 - Versenyképes és egyben öko-hatékony gazdaságok
 - Magas életszínvonal
 - Magas és jó minőségű foglalkoztatottsági arány
 - Globális irányelvek: szabadságjogok, demokrácia, béke

Magyarország Fenntarthatósági Stratégiájának alappillérei az alábbiak (NFÜ, 2007):

1. Fenntartható népesedési politika
2. Egészségi állapot javítása
3. Társadalmi kohézió és a foglalkoztatás javítása
4. Természeti értékek védelme
5. Klímaváltozás elleni küzdelem
6. Fenntartható vízgazdálkodás
7. Versenyképesség és fenntarthatóság erősítése
8. Fenntartható termelési eljárások és fogyasztási szokások erősítése
9. Energiagazdálkodás átalakítása
10. Fenntartható mobilitás és térszerkezet kialakítása
11. Gazdasági szabályozás eszközeinek a fenntartható fejlődés szolgálatába állítása

A következő oldalon táblázatban strukturáljuk a legfontosabb nemzetközi és hazai irányelvek szerint a fenntartható fejlődéshez, vállalatok társadalmi felelősségéhez kapcsolódó területeket, feladatokat.

FELADAT, TÉMA	Feladat, téma leírása	Hivatkozó iránymutatók például*
Gazdaságfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> - Fenntartható vidékfejlesztés, kistérségek létrehozása és kistérségi önkormányzás ösztönzése - Részvétel ösztönzése - Középvállalati hálózati modell erősítése - Adórendszer átalakítása, adófizetési norma javítása - Zöld költségvetés, adókedvezmények és karbon alapú adórendszer előkészítése, kidolgozása - KKV-k CSR tevékenységének erősítése, jó gyakorlatok terjesztése - Klímabarát település program ösztönzése - Gazdasági döntéshozók képzése, felkészítése - Tisztességes verseny, etikus üzletvitel ösztönzése - Innováció, K+F ösztönzése, támogatása - Változásokhoz való alkalmazkodás képességének javítása, proaktív magatartás ösztönzése - Felelős befektetések ösztönzése és támogatása - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	GSZT2006 NFFS2007 UNDP2008 OECD2003 EC2001
Környezetvédelem	<ul style="list-style-type: none"> - Nemzeti és szervezeti ökológiai lábnyom min eredményességet értékelő mutatószám - Fenntartható termelés - Fenntartható fogyasztás (energiafogyasztás csökkentése stb.) - Fenntartható vidékfejlesztés - Fenntartható energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, mező- és erdőgazdálkodás stb. - Fenntartható építészet - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban - Természeti értékek aktív védelme - Adórendszer átalakítása (adóterhek átcsoportosítása az élők munkájára a környezethasználatra) - Kutatás és technológiafejlesztés ösztönzése - Ipari ökológiai rendszerek kialakításának, fejlesztésének ösztönzése - Hulladék keletkezésének megelőzése, minimalizálása, újrahasználás, újrahasznosítás - Fenntartható közbeszerzések - Fogyasztói szemlélet és cselekvés befolyásolása - Zöld marketing, hitelesebb és kiterjesztett zöld címkézés, promóció - Zöldítés ösztönzése - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Oktatásba integrálás 	GSZT2006 GSZT2007 NFFS2007 UNDP2008 OECD2003 EC2001
Fogyasztóvédelem	<ul style="list-style-type: none"> - Megbízható információforrások biztosítása - Fogyasztói szemléletváltást ösztönző médiatartalmak ösztönzése - Átláthatóság és számon kérhetőség igényének és végrehajtásának biztosítása, ösztönzése - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Vállalati hírnevet gyorsan, széles körben befolyásolni képes technológiák, információs platformok ösztönzése - Fogyasztóvédelmi szankciók teljeskörű nyilvánosság - Békéltető testületi részvétel és elfogadás ösztönzése - Fogyasztóbarát működés és címkézés ösztönzése, termékfelelősség, felelős marketing ösztönzése - Vállalati jelentéstételi kötelezettsége és önkéntes vállalások ösztönzése (üzleti titok, szellemi tulajdonjogok figyelembevételével) - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	UNDP2008 OECD2003 EC2001

FELADAT, TÉMA	Feladat, téma leírása	Hivatkozó iránymuta- tások például*
Munkaügy és esély- egyenlőség	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos átképzések - A nem bejelentett foglalkoztatottak számának csökkentése - Az alacsony iskolázottságúak munkaerőpiacról történő kiszorulásának megakadályozása - Fenntartható vidékfejlesztés - Adórendszer átalakítása - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Hátrányos csoportok: romák, nők, idősek, fiatalok, fogyatékkal élők - Hátrányos helyzetben levő csoportok képzése, felkészítése jogokról, lehetőségeikről - Előítételek és feszültségek csökkentése (roma, emigráns és megváltozott munkaképességű munkavállalókkal szemben), foglalkoztatottságuk növelése - Nemek szerinti különbségek csökkentése - Családban a munka és gondozó tevékenységek összehangolásának segítése, atipikus foglalkoztatási formák támogatása, ösztönzése (akár adókkal is) - Köz- és kereskedelmi médiában bemondóként jelenjenek meg hátrányos csoportból származók - Speciális csoportok alkalmazásáról oktatások pl. HR-eseknek - Hátrányos helyzetűek számára ösztöndíjak, gyakornoki programok, őket védő diszkriminációs jelzőrendszerek, őket segítő integrált foglalkoztatási módszertanok, akadálymentesítés, díjak és védjegyek, minősítő rendszerek és ezek monitoringja - Munkavállalói érdekképviselet létrehozása, a KKV szektorban is - Munkaügyi jogok biztos poszt létrehozása - Állami források feltételeként esélyegyenlőségi kontroll - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban - Felelős marketing ösztönzése 	GSZT2006 NFFS2007 UNDP2008 UNGC OECD2003 EC2001
Korrupció és transzpa- rencia	<ul style="list-style-type: none"> - Szabálykövető magatartás ösztönzése, normakövetés javítása - Átláthatóság ösztönzése - Jogérvényesítés - Összefonódások csökkentése - Adórendszer és állami bürokrácia reformja - Politika pártok finanszírozási modelljének reformja - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Felelős, elszámoltatható, nyomon követhető közbeszerzések és más intézményi beszerzések - Etikus üzletvitel és elszámoltatható vállalatirányítási kezdeményezések, rendszerek és standardok kidolgozása és minősítése - Állami és önkormányzati szervezetek példamutatása, GRI alapú jelentés bevezetése - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	NFFS2007 UNDP2008 OECD2003 GSZT2007
Pénzügyi edukáció, pénzügyi kultúra	<ul style="list-style-type: none"> - Lakossági pénzügyi ismeretek növelése - Pénzügyi szolgáltatók társadalmi felelősségvállalásának növelése, erősítése (termék- és szolgáltatásfejlesztés, felelős hitelezés és projektfinanszírozás, marketingkommunikáció, szerződések szövegezése, munkavállalók képzése és felelős felkészítése stb.) - Pénzügyi szolgáltatók elszámoltathatóságának, átláthatóságának növelése, erősítése 	GSZT2006 OECD2005 UNDP2008

FELADAT, TÉMA	Feladat, téma leírása	Hivatkozó iránymutatók például*
	<ul style="list-style-type: none"> - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Öngondoskodás, egyéni felelősségvállalás erősítése, ösztönzése - Információhoz való hozzáférés joga, jogérvényesítés - Országos kampányok, iskolai oktatási programok, tájékoztató honlapok, kiadványok és adatbázisok - Fogyasztói, vásárlói, lakossági kutatások - Speciális célcsoportokra szabott, hatékony szemléletformáló, képzési módszerek fejlesztése, ösztönzése - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	
Emberi- és munkavállalói jogok	<ul style="list-style-type: none"> - Jogérvényesítés javítása jogok sértésekor vagy abban való bűnrészességkor - Normakövetés javítása - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Munkáért járó bérhez való hozzájutás, egyenlő munkáért egyenlő bér elv betartásának ösztönzése - Jogok sértésének felismeréséhez és sérelmezéséhez szemléletformálás, információnyújtás, támogatás - Fogyasztói tudatosság növelése e témában is (tudatos döntéshozatal e szempont integrálásával) - Web 2.0 alkalmazások és egyéb vállalati hírnevet gyorsan, nagy kiterjedéssel befolyásolni képes technológiák, információs platformok ösztönzése - Beszállítói lánc felelősségének és fenntarthatóságának javítása és ösztönzése - Kényszermunka és gyermekmunka tiltása - Egyesülés szabadságának és szólásszabadság tiszteletben tartása és ösztönzése - Diszkrimináció elkerülésének ösztönzése, felismerésének javítása, sérelmek kivizsgálása - Csoportos leépítések és elbocsátások megelőzése, gondos előkészítése - Biztonságos és egészségvédelmet biztosító munkakörülmények biztosítása, munkaügyi és munkaegészségügyi szabványok elkészítése, ösztönzése - Szakképzési tevékenységek korrekt folytatása 	NFFS2007 UNGC ILO2000 EC2001
Egészségügy	<ul style="list-style-type: none"> - Egészséges életmód ösztönzése, egészségtudatosság növelése, megelőzés - Alapellátások biztosítása, lakhely, alapvető orvosi ellátás biztosítása - Egészségügyi rendszer és intézmények reformja - Az egészségügy és más élet- és társadalmi területek komplex összekapcsolódásának megértése, tudatosítása - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	GSZT2006
Sport	<ul style="list-style-type: none"> - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	GSZT2006
Kultúra	<ul style="list-style-type: none"> - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban 	GSZT2006
Igazságos elosztás	<ul style="list-style-type: none"> - Fenntartható vidékfejlesztés és kistérségek létrehozása, kistérségi önkormányzás létrehozása - Széleskörű szakmai és politikai vita a társadalomban - Szegénység és társadalmi kirekesztettség megszüntetése (különös tekintettel a gyermekek szegénységére vonatkozóan) - Önszabályozó és önkéntes megállapodások térnyerése 	NFFS2007

FELADAT, TÉMA	Feladat, téma leírása	Hivatkozó iránymutatók például*
Társadalmi kohézió, közösség-fejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> - Önszerveződő csoportok támogatása, ösztönzése - Önkéntes tevékenységek végzésének támogatása, ösztönzése - A részvételhez szükséges képességek, készségek fejlesztése, a részvétel ösztönzése (tehetetlenség érzésének csökkentése, tapasztalat-megosztás lehetőségeinek biztosítása, megértés éreztetése, változtatás képességének éreztetése, illusztrálása) - Fennmaradó és fenntartó közösség témájában kutatás - Szolidaritás növelés - Érintettek megerősítése információkkal és képzéssel - Általános állampolgári jogok fejlesztése 	NFFS2007 UNDP2008
Hiány-területek és tabu-témák	<ul style="list-style-type: none"> - Etikai tőzsdei index - Oktatás - Szenvedélybetegségek - Homoszexualitás - Hajléktalanok - Volt rabok integrációja - Öngyilkosság - Rehabilitáció 	
<p>*Rövidítések: EC2001: Green Paper, Promoting a European Framework for corporate social responsibility UNGC: United Nation Global Compact GSZT2006: Előmunkálatok a társadalmi párbeszédhez ILO2000: A Multinacionális Vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó alapelvek Tripartit Nyilatkozata NFFS2007: Nemzeti Fenntartó Fejlődési Stratégia OECD2003: Irányelvek multinacionális vállalkozások számára OECD2005: Recommendations on Principles and Good Practices For Financial Education Awareness UNDP2008: Stratégiai javaslat a Magyar Kormány számára a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának ösztönzésére</p>		

A Gazdasági és Szociális Tanács 2007-es CSR vonatkozás ajánlásai:

GSZT 2007	Piaci szféra, vállalatok	Állam és önkormányzatok	Civil szféra	Média
	számára			
Érintetti bevonás	<ul style="list-style-type: none"> Módszeres, rendszeres, átlátható párbeszéd érintettekkel Átlátható, elszámoltatható felelős lobbitevékenység 	<ul style="list-style-type: none"> Aktív részvétel a piaci szereplők érintetti párbeszédeiben (társadalmi egyeztetések kezdeményezése) 	<ul style="list-style-type: none"> Partnerség; együttműködések, közös akciók kezdeményezése Együttműködési elvek és értékek nyilvánosságra hozatala 	<ul style="list-style-type: none"> Aktív érintetti partnerség
Irányítás	<ul style="list-style-type: none"> Független vezetőségi tagok és bizottságok Üzleti etika intézményesítése 	<ul style="list-style-type: none"> Saját működésben az átláthatóság és elszámoltathatóság javítása 	<ul style="list-style-type: none"> Részvétel a vállalati döntéshozatalban független szakértőként Átlátható irányítás 	<ul style="list-style-type: none"> Önszabályozás, közös felelősségi irányelvek
Stratégia	<ul style="list-style-type: none"> Felelős marketing Nemzetközi ajánlások adaptálása 	<ul style="list-style-type: none"> Jogi, gazdaságpolitikai háttér biztosítása (paritásos alapon működő biztosság) Nemzetközi ajánlások átvételének kezdeményezése 	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi szabványok, ajánlások terjesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Ágazati együttműködés, fórum kezdeményezése
Teljesítmény-menedzsment	<ul style="list-style-type: none"> Vállalati menedzsment-rendszerek alkalmazása Társadalmi címkék kialakítása, alkalmazása Beszállítói kapcsolatok felelős kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Felelős és etikus közbeszerzés, fenntartható termékek és szolgáltatások preferálása Felelős vállalati működés ösztönzőinek kidolgozása, nyújtása 	<ul style="list-style-type: none"> Képzés a piaci és a média számára 	
Közzététel, nyilvános jelentések	<ul style="list-style-type: none"> Fenntarthatósági jelentések készítése 	<ul style="list-style-type: none"> Fenntarthatósági jelentések készítése (intézmények és állami vállalatok) Céltzott kommunikáció 	<ul style="list-style-type: none"> Nyilvános jelentés készítése működésükről, tevékenységükről 	<ul style="list-style-type: none"> A közzététel csatornáját biztosítani, „szabályozni” Befogadó közeg formálása, tudatosítása
Hitelesítés	<ul style="list-style-type: none"> Jelentések, tevékenységek hitelesítettése 	<ul style="list-style-type: none"> Minősítő rendszerek létrehozásának ösztönzése 	<ul style="list-style-type: none"> Hitelesítés nyújtása, abban közreműködés 	<ul style="list-style-type: none"> Hitelesség vizsgálata, bemutatása